

Zemědělský svaz: Stárnoucí zemědělce nemá kdo nahradit, absolventům škol chybí spojení s praxí

Praha, 22. října 2024 – Jen okolo 20 % absolventů středních zemědělských škol jde pracovat do zemědělství. V českém zemědělství ročně chybí několik tisíc pracovníků, zejména odborných profesí. Zemědělská populace také stárne, generační obměna je v Česku pomalejší než v okolních zemích, zejména kvůli nedostatečné podpoře. Řešení nepřináší ani narůstající počet oborů a míst na středních zemědělských školách – nejsou napojené na reálné potřeby praxe. Nejen o tom byla konference „Zemědělské školství“ v organizaci Zemědělského svazu ČR.

Agronom, ekonom, meteorolog, geolog, zoolog, ekolog a nově i IT manažer. To všechno jsou role, které vyžaduje jedno jediné povolání – to zemědělské. Právě IT dovednosti jsou pro provoz zemědělského podniku čím dále žádanější. Nejen takové dovednosti ale čerstvým absolventům často chybí. Přitom se jedná o největší lákadlo oboru – práci s „chytrými“ technologiemi.

„Zemědělským podnikům se nedostává pracovníků na odborných pozicích, ale také odborníků schopných jít s digitální dobou a pracovat s chytrými technologiemi precizního zemědělství. Naše odvětví se rychle mění. Dnes už nestačí jen rozumět půdě – musíme také rozumět technologiím,“ říká **Martin Pýcha, předseda Zemědělského svazu ČR.**

Ročně zemědělcům chybí tisíce lidí

Každým rokem se české zemědělské podniky potýkají s nedostatkem pracovníků, které se snaží nahrazovat alespoň sezónními posilami. I tak se zemědělcům ročně nedostává několik tisíc zaměstnanců. *„Chybí zejména odborné profese, jako jsou traktoristé a obsluha zemědělských strojů, chovatelé zvířat a ošetřovatelé včetně dojičů a dojiček, mechanici a opraváři zemědělských strojů, agronomové a zootechnici,“* říká **Lenka Šimová, manažerka personální agentury AgroJobs, dceřiné společnosti Zemědělského svazu ČR.** *„Hlavním důvodem nedostatku pracovníků sil v zemědělství je obecný nezájem o práci v zemědělství. Na trhu není dostatek kvalifikovaných lidí pro práci v zemědělství. Kandidáti mají vysoké mzdové požadavky. Také nejsou ochotni pracovat o víkendech. Podnikům se nedaří přilákat do zemědělství mladé lidi a ti, kteří do zemědělství nastoupí často odchází „za lepším“,“* dodává Šimová.

Populace českých farmářů výrazně stárne

Průměrný věk pracovníka v zemědělství v ČR je 50 let a už asi deset let se nemění. Roste ale podíl pracovníků ve věku 50–64 let, tedy v předdůchodovém věku. Zatímco v roce 2016 ten podíl činil 25 %, v roce 2021 je farmářů v předdůchodovém věku už 38,4 %.

Obliba středních škol roste, málo oborů ale navazuje na praxi

„Na základě počtu středních zemědělských škol (178) a počtu absolventů (3 749 v roce 2021) by se dalo soudit na lepší časy pro české zemědělce. Opak je ale pravdou. Školy často nabízejí obory, které jsou pro zájemce lákavé, čistě zemědělských oborů je ale málo.“

Zemědělci si následně stěžují, že musí čerstvé absolventy učit základům práce v zemědělství,“ vysvětluje **Martin Pýcha**.

Absolventi škol, které propojují výuku s praxí se uplatní v odborných profesích, ale také v digitalizaci procesů zemědělského podniku, v automatizaci nebo v precizním zemědělství, při kterém „chytré technologie“ šetří práci, umožňují efektivní nakládání s osivem, hnojivem, prostředky na ochranu rostlin, reagují na aktuální počasí a stav půdy a mnoho dalšího.

"Svaz bere zemědělské vzdělávání vážně. Významně investujeme do rozvoje kvalifikací zemědělců. Pomáháme modernizovat osnovy a propojujeme studenty se zemědělskými podniky, aby mohli získávat praktické zkušenosti v reálném prostředí a při používání skutečných digitálních technologií. Pokud chceme, aby studenti zůstávali v našem sektoru, musíme jim ukázat skutečné příležitosti k růstu – v rámci škol, ale především v praxi," říká Pýcha.

Na potřebu většího propojení zemědělského vzdělávání s praxí reaguje personální agentura AgroJobs, která na svém portálu **PrácevZemědělství.cz** nabízí unikátní možnost propojení škol a podniků - mapu nabídek praxe.

Chybí prestiž i peníze

Jen asi 21 % absolventů středních zemědělských škol skutečně najde uplatnění v zemědělství, 43 % pokračuje ve studiu, 30 % jde pracovat mimo zemědělský sektor, 5,6 % do příbuzných oborů jako potravinářství nebo krmivářství (2021).

Mezi důvody, proč absolventi nakonec odchází pracovat jinam patří především nízká prestiž práce v zemědělství, poměrově nižší mzdy, náročná práce včetně víkendů nebo vysoké nároky na odbornost. *„Podle průzkumu zemědělského svazu mezi absolventy středních zemědělských škol (2021) si 90 % z nich myslí, že pro mladé lidi není práce v zemědělství zajímavá. Zároveň je pro většinu z nich dobrý plat zásadní motivací pro volbu zaměstnání,"* říká **Lenka Šimová z agentury AgroJobs**.

Kontakt pro média:

Michal Procházka, Zemědělský svaz ČR
vedoucí vnějších vztahů a tiskový mluvčí
+420 734 865 377
prochazka@zscr.cz

Lidija Erlebachová, Native PR
Senior Account Manager
+420 776 543 452
lidija.erlebachova@nativepr.cz

* * * * *

Zemědělský svaz České republiky (ZS ČR) je největší zaměstnavatelskou organizací v zemědělství. Členové ZS ČR hospodaří téměř na 1/3 užívané zemědělské půdy a zaměstnávají přes 42 % všech pracovníků v zemědělství. Svaz je člen Konfederace zaměstnavatelských podnikatelských svazů a zastupuje zemědělce v Radě hospodářské a sociální dohody (tripartitě). Svaz také zastupuje zemědělce a zemědělská družstva v evropské organizaci COPA/COGECA. Prostřednictvím svého

členství v Družstevní Asociaci ČR se také podílí na činnosti Mezinárodního družstevního svazu v evropském regionu – Družstva Evropa. Více informací naleznete na www.zscr.cz, fb.me/zscrCZ/, www.zemedelstvize.cz, fb.me/zemedelstvize/, <https://www.najdizemedelce.cz/>, <https://www.ctpz.cz/>